

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

NYSTØLVARDEN VARDE

Kommune:

3041/Gol

Gnr/bnr:

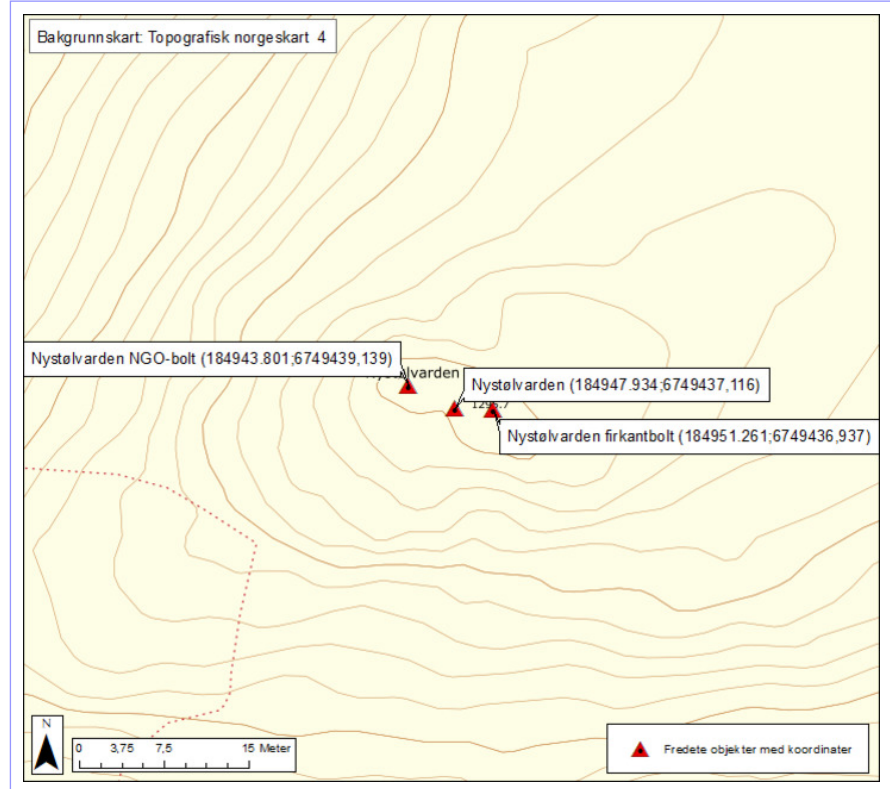
4/136

AskeladdenID:

244480

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903294

Omfang fredning

Navn	Oppført		Gnr/bnr	Omfang
•Nystølvarde varde	1836	Se koord	4/136	Utomhus
•Nystølvarde firkantbolt	1950	Se koord	4/136	Utomhus
•Nystølvarde NGO-bolt	1950	Se koord	4/136	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

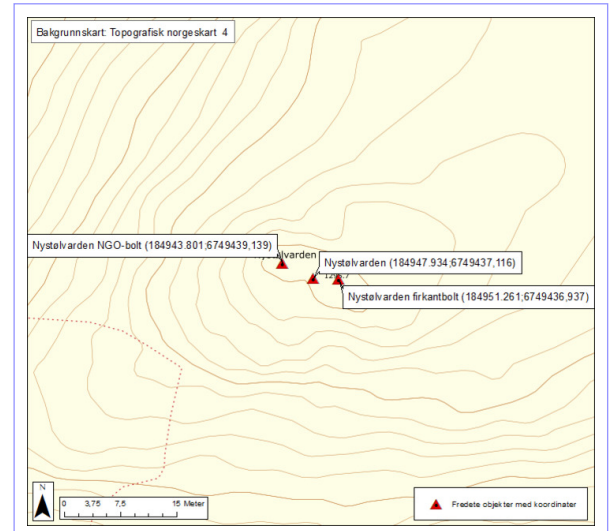
- Omfang:** Fredningen omfatter en varde, en firkantbolt og en NGO-bolt. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form og materialbruk. Varden er sylindrisk og ble målt i 2008 til: omkrets: 7,20 m, det vil si diameter: 2,29 m, og høyde: 2,35 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Nystølvarde varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Nystølvarde varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1836. Da inngikk den i en triangelrekke fra Kristiania til Trondheim. Varden har vært brukt i mange oppmålinger siden det, og har blitt gjenoppbygget flere ganger. Nystølvarde varde er et Førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet.
- Førsteordensnettet skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulike målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekkanter. Førsteordensnettet ble erstattet av det moderne stamnettet, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

NYSTØLVARDEN VARDE- KartverksID: E32T0029

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	4/136
Oppført:	1836
AskeladdenID:	244480-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903729 Kompleks 9903294

Fredning enkeltminne

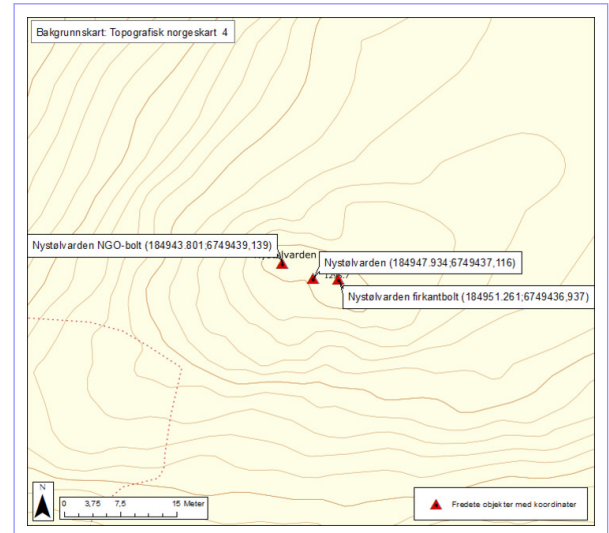
- Omfang:** Fredningen omfatter en varde. Varden er sylindrisk og ble målt i 2008 til: omkrets: 7,20 m, det vil si diameter: 2,29 m, og høyde: 2,35 m.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Nystølvarde varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

NYSTØLVARDEN FIRKANTBOLT - KartverksID: E32T0029

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	4/136
Oppført:	1950
AskeladdenID:	244480-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903829 Kompleks 9903294

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en firkantbolt, 50 mm høy.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Nystølvarde varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

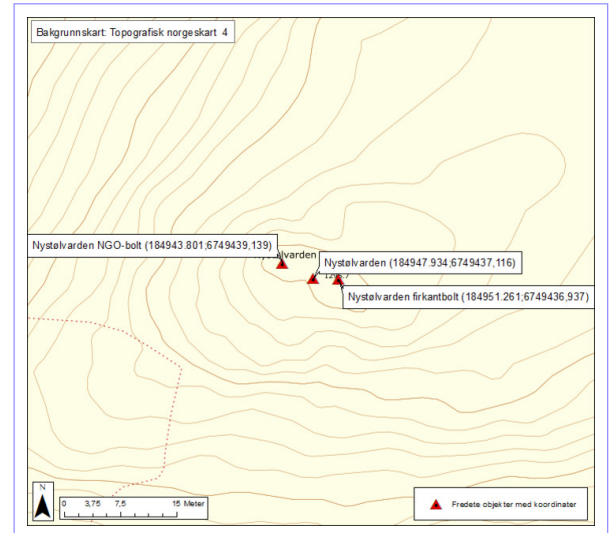
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

NYSTØLVARDEN NGO-BOLT - KartverksID: E32T0029

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	4/136
Oppført:	1950
AskeladdenID:	244480-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903830 Kompleks 9903294

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en NGO-bolt. Det er brukt noe ulik legering på NGO-boltene, slik at noen har rustet mer eller mindre, mens andre har holdt seg helt fine uten irring.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Nystølvarde varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. NGO-bolter overtok som fastmerker etter ca. 1950. Den ble kalt så fordi bokstavene NGO ble preget inn på en liten flate i øvre del av boltene.